

Inka peppar Nepals första kvinnliga forspaddlare inför en av forsarna på floden Sun Kosi i Nepal.

ANNA WHITE

Vågad

- Inka med guldpaddeln

Det där ser sjukt roligt ut, tänkte Inka när hon först såg forspaddlare i Nepal. Nio år senare är sporten hennes livs passion, levebröd och biståndsprojekt. **TEXT ERIKA WILLNERS**

Inka Trollsås ger intryck av att vara helt orädd. Hon paddlar vattenfall och tuffa forsar, tävlar och driver ett eget äventyrsföretag med bas både i Sverige och Nepal. Dessutom är hon motorn i projektet Himalayan River Girls, vilket inte bara utmanar forsarna utan också Nepals starkt rotade könsroller. Men en sak fruktar hon:

- Att den politiska situationen i Nepal ska gå över styr och att det ska bli inbördeskrig igen. Det hotar min verksamhet, det är ju ändå mitt hemland. Då försvinner turisterna, mina vänner blir utan jobb och landet faller i spillror.

Inka har just återvänt till Sverige efter en säsong i Nepal och försöker landa i vårt bekväma och välordnade land.

Mitt i allt prat om Nepal går det bara inte att låta bli att fundera över namnet Trollsås.

- Min pappa kommer från byn Trollsåsen i Jämtland, känner du till den?

Farfarsfar hette Olsson men bytte till Trollsås. Fast Inka är född och uppvuxen i Sollentuna utanför Stockholm. En glad förortsunge som alltid stått upp för andra.

- När ska du börja tänka på dig själv, brukar hennes mamma fråga.

Men mamma behöver inte oroa sig. Dottern ser till att göra det hon allra helst vill, och befinner sig där hon helst vill vara. Efter humanistiskt gymnasium blev det långresor och tillfälliga jobb i väntan på vidare studier. På en långresa i Nepal år 2000 sa det klick på samma sätt som för kungen när han för första gången drunknade i Silvias bruna ögon:

- Jag åkte på en raftingtur och det fanns forskajakpaddlare med. När jag såg dem så klickade det till: det där ser så sjukt roligt ut, tänkte jag. Jag frågade hur man lär sig och det slutade med att jag gick en kurs.

Det var förälskelse i dubbel bemärkelse, forspaddlingen och en nepalesisk pojkvän fick Inka att stanna i det bergiga landet istället för att fortsätta till Indien som planerat. Kompisar kom på besök och ville också uppleva äventyret i Nepal och efter ett par år började Inka bygga företaget Far Away Adventures som idag erbjuder ett gediget program med kultur-, vand- →

JAMES VENIMORE

INKAS 3 innan du dör-tips

SIMON ERIKSSON

Inka utmanar åtta meter höga Tawhai falls, Tongariro National Park på Nya Zeeland.

- 1. Ta dig upp på en bergstopp** i Nepal, vare sig det är en liten topp du kan gå upp på eller en som kräver klättring. Vyerna och upplevelserna i Himalaya är oslagbara.
- 2. Paddla fors.** Helst nedför vattenfallet på Kaituna-floden i Rotorua, Nya Zeeland. Är det överkurs? Gå åtminstone en prova-på-kurs i Dalarna!
- 3. Hoppa bungy jump.** Så högt som möjligt! Känslan i magen är oslagbar. Har du redan gjort det? Hoppa baklänges nästa gång.

Ännu en dag på jobbet på Waimarino Adventure Park, Nya Zeeland.

Nepalesiska skolbarn tackar för skolböcker och pengar till vattenledningar som Inka samlat in.

KORT & GOTT

ERIK BÄRD

Namn Inka Trollsås

Född 1975 i lejonets stjärntecken, uppvuxen i Sollentuna.

Bor Dala-Floda och Nepal

Gör Jobbar i Sverige och Nepal med vandring och forspaddling i sitt företag Far Away Adventures.

Aktuell med Utbildningsprojektet Himalayan River Girls. Stefan Erdman har gjort en dokumentärfilm om det.

I framtiden Ska skriva en bok.

På fritiden Umgås med kompisar, paddlar, ligger i hängmattan och läser allt från projektledningsfilosofi till romaner.

Film Bollywood-filmer

Dricker Öl och te

Hjälpa till Du kan stötta Himalayan River Girls med pengar eller utrustning.

Läs mer om Inka, hennes företag och tjeiprojektet på www.farawayadventures.com

Paddla med Inka I höst ordnar Inka en tjejesresa med nepalesiska kvinnliga guider. Det blir försränning och/eller forskajakpaddling på den spektakulära forsen Sun Kosi 20-31 oktober. En chans att prova forskajak!

rings- och paddlingsresor i Nepal, Indien och Bhutan. Allt med lokala guider, ofta Inka färdledare, alltid med eko-tänk och lokal förankring.

Under den svenska sommaren bor hon i sitt hus i Dala-Floda alldeles nära forsen och håller kurser i forspaddling. När det är som bäst i Himalaya om hösten och våren bor hon i den lilla staden Pokhara vid sjön Fewa Thal vid foten av Annapurnabergen. Att den stora passionen även är hennes yrke tycks inte utgöra något problem, hon njuter av varje sekund oavsett om det är på egna expeditioner eller kurser.

– Det är härligt att vara ute och ha kurser, det känns inte som att hålla kurs, utan som två hela dagar med paddling.

SARGAD SKÖNHET

Inkas andra hemland Nepal är världens bästa för forspaddling. Forsarna och floderna omges av vår planetens mest majestätiska berg och fylls på med gigantiska mängder smältvatten. Samtidigt är det ett av världens fem fattigaste länder. Det bor 29 miljoner människor på en yta som är en tredjedel av Sveriges och landets BNP per capita är en tjugofemtedel av vår. 85 procent av barnen är undernärda.

Politiskt är landet labilt som en krutdurk. Först 1990 slopades statsskicket absolut monarki, där den politiska makten går i arv inom kungahuset, och blev till parlamentär monarki. Drygt tio år senare chockades landet när kronprinsen under oklara omständigheter sköt kungen och sju andra medlemmar av kungahuset till döds. I maj 2008 avskaffades monarkin till fördel för statsskicket demokratisk förbundsrepublik. Under tio års tid, fram till 2006, rådde inbördeskrig vilket resulterat i massflykt och stagnering. I kölvattnet av detta kämpar många idag för att landet ska utvecklas ekonomiskt och socialt. Varje steg som leder till utbildning, jobb och struktur är betydelsefullt.

Projektet Himalayan River Girls är banbrytande då det ger utbildning till kvinnor vars liv annars är förutbestämda till giftermål med en man någon annan valt, barn och familj. Inget jobb, ingen självständighet, ingen hobby.

– Det kräver mod att vara med, bara själva paddlingen kräver mod, säger Inka om de nepalesiska deltagarna.

– Sen får de tackla familj, chefer och killar de jobbar med. De är starka personligheter och det är svårt för killar att hantera. Det går bra med de flesta killar, de har kul ihop men det blir diskussioner, konflikter och ryktesspridning.

Tjeiprojektet är vågat men ger värdefull inspiration till oväntat många.

– Det började i mars förra året med två nepalesiska tjejer som jag lärde paddla, förklarar Inka. Nästa dag paddlade vi på sjön Fewa Thal, brainstormade och träffade andra tjejer som ville paddla. Det har lett till en guideutbildning, träningsprogram, tävlingar, anställningar, massor av exponering i nepalesisk media och filminspelning. Allt på bara ett år.

Ett tjugotal forspaddlande tjejer från olika länder har ställt upp ideellt och hjälpt till med kurserna och sponsorer har skänkt pengar och utrustning. Nu planeras ännu en guideutbildning till hösten och en till nästa vår.

EN GULDPADDEL

Efter den enorma insatsen med tjeiprojektet i höstas kunde den totalt urlakade projektledaren resa hem till mamma och mammas köttbullar och fira jul. När hon nu är hemma efter ytterligare några månader i Nepal ser framtiden ljus ut.

– Fyra företag har anställt tjejer som guider och fler lär det bli, myser Inka med tillförsikt, och siar om vad hon kommer att göra om tio år.

– Jag tror att jag gör samma sak. Jag kommer fortfarande att paddla i Nepal med nepalesiska tjejer och jobba med Far Away Adventures, men i mer utvecklad form, i nya områden i landet. Tjeiprojektet fortsätter -, det är min grej. Jag har lärt mig mer om nepalesisk kultur det här senaste året än under åtta år innan dess.

Det är nio år sedan den där dagen det sa klick mellan Inka och forspaddling. I höstas fick hon ta emot svenska forspaddlingsutmärkelsen Årets Guldpaddel för sina insatser med tjeiprojektet.